

REFERAT |KRS| Helse- og sosialstyret (2007-2011) d. 08-12-2009

Møtedato Tirsdag d. 08. december 2009 kl. 14:00

Møtested Rådhuset

Indholdsfortegnelse

Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 17. november til godkjenning.....	3
Orienteringssak: Utvidet arbeidsområde for Pasient- og brukerombudet i Vest-Agder.....	7
Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn. Fastsettelse av planprogram.....	11
Gjennomføring av "Fritt brukervalg" for praktisk bistand i hjemmetjenestene.....	26
Dagsenter for eldre.....	29
Presentasjon av brukerundersøkelse for tjenesten for utviklingshemmede.....	33
Helse- og sosialstyrets møteplan for 1. halvår 2010.....	37

**Sak 53/09: Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 17. november til
godkjenning**

Dato: 26. november 2009

Saksnr.: 200900122-39
Arkivkode E: 033
Saksbehandler: Carol Reinertsen

Saksgang

Helse- og sosialstyret

Møtedato

08.12.2009

Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 17. november til godkjenning

[Forslag til vedtak:](#)

[Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 17. november godkjennes.](#)

Geir Sandvik
leder

Carol Reinertsen
Politisk sekretær

Vedlegg: helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 17. november

HELSE- OG SOSIALSEKTOREN

Helse- og sosialdirektøren

PROTOKOLL - HELSE- OG SOSIALSTYRET

Dato: 17. november 2009
Sted: Rådhuset
Behandlede saker: 48/09 – 52/09
Møtets varighet: Kl. 14.00 – kl. 17.20
Møteleder: Salve Reinhardt (H)

Til stede:

Salve Reinhardt, (H)
Tor Johan Mathisen, (H)
Charlotte Antonsen, (AP)
Eirik Dåstøl Langeland, (AP)
Bjørge Stray, (KRF)
Frode Høyland, (KRF)
Wencke Refsnes, (PP)
Halvor Hulaas, (FRP)
Sissel Mosby Nilsen, (SV)

Forfall:

Cecilie Johanne Frivold, (H)
Kari Henriksen (AP)

Geir Sandvik (KRF)

Til stede fra administrasjonen:

Lars Dahlen, helse- og sosialdirektør
Elisabeth Engemyr, rådgiver
Arild Rekve, rådgiver
Aldona Jurczak, rådgiver økonomi
Carol Reinertsen, politisk sekretær

Dessuten møtte:

Grete Sædberg, Norsk sykepleier forbund
Riitta Liisa Koskela, Fagforbundet
Olaf Messel, klient- og barnevernutvalget
Sissel Andersen, klient- og barnevernutvalget

Orienteringer:

Kl. 14.00 – kl. 14.20 Orientering om utbyggingsprogram 2010 – 2013
v/rådgiver Harald Karlsen, teknisk direktørs kontor.

Kl. 14.20 – kl. 15.30 Orientering om helse- og sosialsektorens handlingsplan 2010 – 2013
v/rådgivere Elisabeth Engemyr og Aldona Jurczak.

**48/09 HELSE- OG SOSIALSTYRETS PROTOKOLL FRA MØTET 27. OKTOBER TIL
GODKJENNING****VEDTAK:**

Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 27. oktober godkjennes.
(Enst.)

49/09 HELSE- OG SOSIALSEKTORENS HANDLINGSPLAN 2010-2013**VEDTAK:**

Helse- og sosialstyret tar helse- og sosialsektorens forslag til
handlingsprogram til orientering.
(Enst.)

50/09 UTBYGGINGSPROGRAM 2010 - 2013**VEDTAK:**

Saken tas til orientering.
(Enst)

51/09 HELSE- OG SOSIALSTYRETS MØTEPLAN FOR 1. HALVÅR 2010

Saken utsatt til helse- og sosialstyrets møte 8. desember.

**52/09 FORPROSJEKT: REKRUTTERING OG FELLES ANSETTELSELER MELLOM
FORVALTNINGSNIVÅENE****VEDTAK:**

Helse- og sosialstyret tar saken til orientering.
(Enst.)

ÅPEN RUNDE/ORIENTERINGER**Riitta Liisa Koskela:**

Ref. til turnusordninger og forskningsresultater.

Arild Rekve:

Sykehuset har i samarbeid med regionadm. i Agder startet arbeidet med ny
rehabiliteringsplan. Denne skal politisk behandles høsten 2010.

Kristiansand 17. november 2009

Salve Reinhardt
nestleder

Carol Reinertsen
politisk sekretær

Sak 54/09: Orienteringssak: Utvidet arbeidsområde for Pasient- og brukerombudet i Vest-Agder

Vedlegg

Saksprotokoll

Saksprotokoll

sak 5 hør debatten

Dato: 9. november 2009
Saksnr.: 200906240-3
Arkivkode E: X51
Saksbehandler: Tor Ø. Kydland

Saksgang

Helse- og sosialstyret
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

08.12.2009
09.12.2009
20.01.2010

Utvidet arbeidsområde for Pasient- og brukerombudet i Vest-Agder – og dettes betydning for kommunal byombudsfunksjon

Sammendrag:

Forslag til vedtak:

1. Byombudsordningen stilles i bero fra nåværende ombuds avgang 01052010, og vurderes på ny når stortinget har ferdigstilt arbeidet med alternative rettshjelpsordninger for denne gruppen.
2. For 2010 og 2011 bevilger bystyret 200 000/år til Pasient- og brukerombudet. Bevilgningen finansieres av midler avsatt til byombud.
3. For 2010 bevilger bystyret kr 250.000 til gatejuristen. Bevilgningen finansieres av midler avsatt til byombud.

Tor Sommerseth
Rådmann

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Trykte vedlegg: ingen

Utrykte vedlegg: brev av 091109 fra byombudet

Bakgrunn for saken:

Fra 1. september 2009 ble de kommunale helse- og sosialtjenester innlemmet i den lovfestede (fra 2001) fylkesvise ordningen med Pasient- og brukerombud. Inntil nå har ombudets virksomhet rettet seg mot spesialisthelsetjenesten. Dette innebærer at ombudet for Vest- Agder nå tar imot henvendelser fra brukere av alle kommunale helse- og sosialtjenester. Dette inkluderer så vel legevakten, fengselhelsetjenesten, rustjenesten, fysioterapitjenester og fastlegene, i tillegg til de mer direkte og kjente kommunale helse- og sosialtjenestene. Det er dog gjort et unntak for tjenesten økonomisk sosialhjelp (sosialtjenestelovens kapittel 5). Pasient- og brukerombudet har i forbindelse med det utvidede nedslagsfeltet utvidet med 0,6 stilling, og som er besatt av jurist.

Pasient- og brukerombudet er en uavhengig ordning som fortrinnsvis gir råd, veiledning og informasjon til brukerne av tjenestene, og deres pårørende. Ombudet er gitt tilgang til virksomhetene som inngår i ordningen og har lovfestet taushetsplikt på linje med de som arbeider i tjenestene.

Ombudet arbeider på fullmakt fra bruker, er gratis, og gir adgang for anonymitet. Ombudet fattet ikke selvstendige og bindende vedtak, men kan videreformidle saker til de ordinære klageinstanser. Pasient- og brukerombudet skal arbeide ombudsfaglig, noe som innebærer lav terskel, muntlighet, ubyrokratisk og enkelt, med fokus på å gjenetablere brutt tillit. På denne måten fungerer ordningen likt med Kristiansand kommunes ordning med byombud.

For byombudsordningen har omleggingen den konsekvens at tidligere arbeidsområde blir naturlig avgrenset. Innenfor helse- og sosialtjenestene er det kun tjenesten økonomisk sosialhjelp (sosialtjenestelovens kapittel 5) som blir værende igjen i denne ordningen. I henhold til informasjon innhentet fra Byombudet har en stor del av porteføljen ved denne endringen blitt overført pasient- og brukerombudet.

Aktuell situasjon

Pasient- og brukerombud Gunhild Solberg var den 14.09.2009 tilstede i helse- og sosialsektorens månedlige ledersamling for å presentere ordningen og hvilken arbeidsmåte som anvendes. Det er blitt opprettet en hovedkontakt mot sektoren.

Nåværende innehaver av byombudsfunksjonen fratrer funksjonen 01.05.10. Dette er således et naturlig tidspunkt å vurdere funksjonens form, nedslagsfelt, og om det er hensiktsmessig på det nåværende tidspunkt å videreføre ordningen.

Rådmannens vurdering

Ved at Pasient- og brukerombudet har overtatt en vesentlig del av Byombudets portefølje, må det vurderes om Byombudets virkeområde skal utvides til å dekke andre velferdsordninger enn de rent kommunale. Det har vært ført drøftelser med NAV Kristiansand om dette, og hensiktsmessigheten av et slikt samarbeid nå har vært utredet. Spesielt har det vært vektlagt det arbeid Regjeringen og Arbeids- og inkluderingsdepartementet nå gjør i forhold til å utrede forskjellige styrings-, kontroll og rettsikkerhetsordninger for arbeids- og velferdsforvaltningen. Regjeringen har allerede oversendt Stortinget et lovforslag om å innføre tilsyn med kommunens tildeling av økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogram etter sosialtjenestelovens kapittel 5 og 5A. Dette er for øvrig de områdene som ikke ble overført Pasient- og brukerombudet. Det later altså til at det vil komme rettsikkerhetsordninger fra sentralt hold som vil dekke Byombudets resterende portefølje innen helse- og sosialfeltet. Videre er det fra Justis- og politidepartementet fremmet en stortingsmelding om utvidet offentlig rettshjelp. Endringene som her foreslås vil i tillegg kunne dekke opp for oppgaver som tradisjonelt har vært ivaretatt av ombudsordninger.

Det har fra kommunal og statlig side (NAV Kristiansand) vært vurdert om det er mulig og hensiktsmessig å få departementet med på å etablere en forsøksordning i Kristiansand bestående av et fellesombud for disse tjenestene. Departementet uttrykker klart at de ikke ønsker opprettet prøveordninger på det nåværende tidspunkt, da de har et ønske om å utrede og å se de forskjellige rettsikkerhetsordningene under ett, og besørge at der er sammenheng mellom ordningene.

Som ovenfor nevnt gjenstår to saksområder innen helse- og sosialfeltet uten ombudsdekning når man eventuelt velger å stille byombudsordningen i bero. Dette gjelder saker etter sosialtjenestelovens kapittler 5 (økonomisk sosialhjelp) og 5A (Kvalifiseringsprogram). Pasient- og brukerombudet har uttrykt seg villig til å innlemme disse saksområdene i sitt nedslagsfelt, og dette er beregnet til om lag 0,4 årsverk. Dette kan komplettere den 60% stillingen som Pasient- og brukerombudet ble tilført ved lovendringen fra 1. september 2009. Et kommunalt bidrag for å dekke disse to saksområdene er beregnet til 200 000 kroner alt inkludert. Dette fremtrer etter Rådmannens vurdering som en god og helhetlig løsning i påvente av sentrale avklaringer.

Det må nevnes at vi den senere tid har vært i samtaler med Kirkens bymisjon vedrørende eventuell støtte til et lavterskeltilbud, kalt Gatejuristen. Tilbudet slik det er beskrevet er et lavterskeltilbud spesielt knyttet til oppsøkende virksomhet ovenfor tunge rusmisbrukere og bostedsløse. Selv om vi deler Kirkens bymisjons syn på at rettsikkerhetssituasjonen for denne gruppen er svak, har vi ikke funnet å kunne prioritere deres ønske om støtte på 250 000 i kommunens arbeid med handlingsprogrammet. En slik virksomhet vil ikke dekkes opp av eksisterende eller foreslåtte rettsikkerhetstiltak.

Konklusjon

Slik Rådmannen ser det vil det etter dette være hensiktsmessig å avvente en videreføring av den kommunale ordningen i påvente av det departementale arbeid som nå pågår. Slik saken står nå i departementet kan det tyde på at det alt vesentligste av det opprinnelige nedslagsfeltet til det kommunale byombudet dekkes opp av eksisterende Pasient- og brukerombud, samt foreslåtte rettsikkerhetsordninger. Det hadde vært hensiktsmessig å øremerke budsjettmidlene til dagens byombudsordning, i påvente av å se hva som skjer sentralt. Det vurderes som lite hensiktsmessig på det nåværende tidspunkt å reetablere byombudsordningen sammen med NAV-Kristiansand. Byombudsordningen stilles i bero fra nåværende ombuds avgang 01052010, og vurderes på ny når Stortinget har ferdigstilt arbeidet med alternative rettshjelpsordninger for denne gruppe.

Sak 55/09: Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn. Fastsettelse av planprogram.

Vedlegg

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Saksprotokoll

sak 9 hør debatten

Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn. Fastsettelse av planprogram.

merknader_offentlig_etttersyn

Dato: 10.11.2009
Saksnr.: 200804890-26
Arkivkode E: 143
Saksbehandler: Tone Iglebæk

Saksgang	Møtedato
Havnestyret	01.12.2009
Helse- og sosialstyret	08.12.2009
Byutviklingsstyret	10.12.2009
Oppvekststyret	15.12.2009
Kulturstyret	16.12.2009
Formannskapet	13.01.2010
Bystyret	20.01.2010

Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn. Fastsettelse av planprogram.

Sammendrag:

Planprogram for kommunedelplanen har vært på høring. Det kom inn få uttalelser. Svært mye i uttalelsene handler om trafikk, parkering og bomiljø. Dette er sentrale tema i planarbeidet.

Det er kommet noen forslag til nye utredninger. Rådmannen anbefaler at følgende nye utredninger legges inn i programmet:

- Utredning vedr. havn tydeliggjøres i forhold til transportformer
- Utredning vedr. maritime kulturminner tas inn i programmet
- Skolevei legges inn i utredning vedr. gang/sykkelveier

Det lages ikke en egen utredning som heter barn og unges interesser. Hensynet er så viktig at det understrekes og forsterkes gjennom hele dokumentet som beskrevet i saken.

Følgende utredninger foreslås ikke tatt inn i programmet:

- Rushtidsavgift utredes ikke i kommunedelplanen, da det gjøres i andre overordnede planprosesser.
- Det gjøres ikke ytterligere utredninger i kommunedelplanen vedr. tildekking av masser ved utfylling i ny containerhavn. Utredningene skal gjøres i forbindelse med konsekvensutredning av områdeplan for ny containerhavn.
- Nye togkonsepter ikke utredes i kommunedelplanen.
- Alternative busstraséer utredes ikke, fordi det er gjort tidligere. Gangbro fra Tangen utredes ikke i kommunedelplanen i og med at det utredes i kommuneplanen.

- Festningsgata i tunnel med tilhørende sidegatenett og ramper utredes ikke.
- Shuttelbuss tas ikke inn som egne utredninger.

Det vises for øvrig til foreslåtte endringer og presiseringer av planprogrammet som er beskrevet i saken.

Utredningsarbeidet knyttet til arbeidet med kommunedelplanen er i gang, men det har tatt en del tid å skape en felles forståelse av kommunedelplanarbeidet innebærer. Dette er viktig, men også tidkrevende. Flere av prosjektgruppens medlemmer er også engasjert i arbeide med kommuneplanen. Summen av dette har ført til forsinkelser. Ny fremdrift er at planforslag skal foreligge til sommeren 2010, og høring på høsten. Kommunedelplan for Kvadraturen utarbeides parallelt med kommuneplanen. Det er kommuneplanen skal gi føringer og visjoner som Kvadraturplanen skal følge opp og konkretisere. Kvadraturplanen skal derfor vedtas etter kommuneplanen og justeres fremdriftsmessig i forhold til denne. Fremdrift som er angitt i planprogrammet må justeres som beskrevet ovenfor.

I løpet av desember og januar vil administrasjonen jobbe med konkretisering av de utfordringer som ligger i planprogrammet. Formannskapet som planutvalg involveres i dette.

Forslag til vedtak:

1. Bystyret fastsetter planprogram for kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn, datert 05.02.09. Planprogrammet justeres i tråd med de endringer rådmannen har foreslått.
2. Havnevesenet bes sette i gang arbeid med områdeplan for ny ferjeterminal og containerhav på KVMV-området.
3. Kommunedelplanarbeidet vil i løpet av 1. kvartal 2010 involvere formannskapet i en prosess knyttet til konkretisering av utfordringer og prioritering av mål som er definert i planprogrammet.

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Trykte vedlegg:

1. Planprogram for kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn, datert 05.02.09.
2. Innkomne merknader.

Bakgrunn for saken :

Høringen

Formannskapet vedtok den 25.03.09 å legge planprogram ut på høring og melde oppstart av planarbeid. Planprogrammet var utlagt i perioden 03.04.09-15.05.09. Fylkeskommunen fikk utsatt frist til 29.05. Det medførte at saken ikke kunne fremmes før ferien.

Programmet ble sendt til ca 120 adressater. Det kom kun 13 merknader. I høringsperioden er det gjennomført et åpent møte (samkjørt med åpent møte om kommuneplanen), møte med velforeningene i byen og orientering i byforum, festivalforum og NOKK (næring og kultur i Kristiansand). I etterkant av høringen er det kommet inn to merknader, som er tatt med og kommentert.

Uttalelsene er oppsummert som vedlegg 1 i saken. Her kommenteres hovedpunktene.

Bomiljø

Uttalelsene fra velforeninger er, ikke uventet, preget av de to temaer som har vært mye debattert i det siste, nemlig trafikk og byliv. Velforeningene i byen ønsker en trivelig bydel med gatekaféer, restauranter, verksteder, butikker, kunstverksteder og gallerier i småskala. De ønsker den typen byliv som er koselig og lite konfliktskapende. Den aktiviteten som støyer og lager bråk ønskes plassert bort fra boligene.

Disse temaene er viktige i kommunedelplanarbeidet. Kommunedelplanen skal jobbe mot en klarere funksjonsdeling og synliggjøring av en city-del som har en større tålegrense for aktivitet. I dette ligger en langsiktig strategi knyttet til lokalisering av nye boliger i forhold til næringsvirksomhet. Samtidig med revisjon av kommunedelplanen revideres strukturen for bruk av kommunale parker og plasser (bystranda, torvene, Tresse m.m.) til ulike typer begivenheter. Dette koordineres med arbeidet som pågår knyttet til støysoner for restaurantbransjen, konserter med mer i sentrum.

Trafikk

Trafikken ønskes ledet under bakken og bort fra bolig gatene, som skal gjøres til trivelige miljøgater. Festningsgata foreslås i tunnel og det foreslås etablert bybane eller ringbuss/shuttelbuss fra parkeringsanlegg.

Underjordisk nett av gater: Festningsgata i tunnel er en komplisert oppgave. Dagens omkring 20.000 daglige trafikanter har reisemål i Kvadraturen, og er ikke gjennomgangstrafikk. Det som etterspørres er ikke å supplere gatenettet med en underjordisk adkomstvei til et parkeringsanlegg. Det som ønskes er å erstatte dagens gate. Det betyr at den underjordiske gata skal brukes av trafikk som skal fordele seg til mange målpunkter i Kvadraturen. For å klare dette må det bygges et underjordisk nett av sidegater med tilhørende underjordiske kryss som kan spre trafikken. Det vil sannsynligvis medføre behov for flere lange ramper for å skape kontakt med resten av overflatenettet. Kostnader og komplikasjoner blir meget omfattende.

Kobling til E18: Det er i dag ikke tillatt å bygge kryss i fjell, slik at en kobling direkte på E18 i beste fall vil medføre en større prosess i forhold til dispensasjon fra det nasjonale regelverket i tillegg til betydelige kostnader.

Kostnader: Å bygge om krysset inne i Baneheia kan koste i størrelsesorden 2-300 millioner kroner. Underjordisk gate kan ha en løpemeterpris på omkring 350.000 kroner.

Rampelengder: Et alternativ til kryss inne i fjellet, er ramper opp og ned i Festningsgata. Fri høyde under bakken på 4.5 meter og konstruksjonshøyde på 1.5 meter, inkludert ventillasjonsanlegg og plass for skilt medfører at vei under bakken ligger minst 6 meter lavere enn terrenget. Med stigning 1:12.5 gir dette rampelengder på 75 meter. Dette er mer

enn lengden av et kvartal i Festningsgata. Rampene representerer betydelige barrierer fordi grøftene ikke kan forseres av verken myke eller harde trafikanter som ønsker å krysse gata.

Konklusjon: Det frarådes å utrede Festningsgata i tunnel med tilhørende sidegatenett og ramper.

Shuttelbuss: Shuttelbusser i Kvadraturen må vurderes i forhold til nytte og de korte gangavstandene. Dersom det skal vurderes må det gjøres som en egen sak i regi av Agder kollektivtrafikk. Forslaget sendes videre til Agder kollektivtrafikk for vurdering. Utrede ikke i kommunedelplanen.

Boliger i Kvadraturen

Syd-kvadraturen vel spiller inn ønske om tilrettelegging for småbarnsfamilier. Samskipnaden i Agder (SiA) har innspill om flere boliger tilpasset for studenter. Felles for begge disse kategoriene er ønske om å skape prisgunstige boliger for disse gruppene. Ved valg av studiested er det viktig at det er et godt boligtilbud for studenter. Størrelse på leiligheter kan styres gjennom bestemmelser i kommunedelplanen. Pris kan ikke styres gjennom plan og forutsetter bruk av andre grep som for eksempel utbyggingspolitikken. Det samme gjelder dersom kommunen ønsker å tilrettelegge billigere boliger for barnefamilier i Kvadraturen.

Temaet er lagt inn i planprogrammets kap 7.2 under temaet identifisering av kvaliteter: "En sentral diskusjon er i hvor stor grad kommunen skal tilrettelegge for økt bosetting av barnefamilier i Kvadraturen. Alternative grep vurderes i forhold til målsettinger i kommuneplanen." Det jobbes grundig med boligbehov og utbyggingspolitikken i kommuneplanen. Det er mulig kommuneplanen vil gi noen føringer for Kvadraturplanen på dette tema.

Havn

Problematikken knyttet til flytting av containerhavna, påkobling til E39, opprettholdelse av jernbanesporet til enhver tid i flytteprosessen er svært viktig for utviklingen av Vestre Havn. Et av de viktigste elementene i dette er timing. Havnevesenet meldte oppstart av planarbeid for Euroterminalen del 2 september 2006, men har ikke kommet videre i planleggingen. De har ikke startet planarbeidet på ny containerhavn. Etablering av ny containerhavn er delvis basert på utfylling, som er en tidkrevende prosess. Fremdriften er avgjørende for frigivelse av Vestre Havn for byutvikling. Plan for euroterminalen og ny containerhavn bør sees under ett. Havnevesenet bør starte arbeid med en områdeplan (etter ny plan- og bygningslov) for disse områdene og gjennomføres så raskt som mulig. Statens vegvesen har startet arbeid med reguleringsplan for Havnegata på strekningen fra kryss E39 til Skippergata. Det planlegges også oppstart av planarbeid for resterende del av Havnegata som et samarbeid mellom teknisk direktør og Havnevesenet.

Jernbane

Jernbaneverket har i sin uttalelse sagt det er viktig at Kristiansand by står rustet til å takle økt trafikk og mulige nye togkonsepter. Jernbanens utviklingsbehov på kort og lang sikt må ivaretas. Av nye togkonsepter som er under diskusjon framheves høyhastighetstog som et sentralt emne. Dersom et av de mer radikale konseptene velges må en regne med krav om at Kristiansand stasjon endres fra dagens sekkestasjon til gjennomkjøringsstasjon. En ny lokalisering vil i så fall tvinge seg fram. Det er for tidlig å starte et søk nå, men kommuneplanarbeidet bør søke å unngå å bygge ned aktuelle muligheter som f. eks. Krossen. Dette tema må i så fall håndteres på kommuneplan-nivå eller som egen sak. Innspillet er sendt videre til kommuneplanen.

Prosess og involvering fremover

Utredningsarbeidet knyttet til arbeidet med kommunedelplanen er i gang, men det har tatt en del tid å skape en felles forståelse av kommunedelplanarbeidet innebærer. Dette er viktig,

men også tidkrevende. Flere av prosjektgruppens medlemmer er også engasjert i arbeide med kommuneplanen. Summen av dette har ført til forsinkelser. Ny fremdrift er at planforslag skal foreligge til sommeren 2010, og høring på høsten. Fremdrift som er angitt i planprogrammet må justeres i tråd med dette.

Prosjektgruppen som jobber med kommunedelplanen ønsker å videreføre den ordningen man har hatt i kommuneplanen med jevnlige orienteringer for formannskapet om planarbeidet.

Studentarbeider

Vi har startet på planleggingen i Vestre Havn ved å engasjere arkitektstudenter fra NTNU til å jobbe med fremtidig struktur og arealbruk i Vestre Havn. Arbeidene ble presentert for formannskapet den 10.juni. Arbeidet studentene har gjort er gjennomarbeidet og gir mange gode ideer som vi kan jobbe videre med. I tillegg har vi studentarbeider fra UMB (Universitet for miljø- og biovitenskap) som ble utført og presentert i fjor.

Prosjektgruppen skal diskutere dette materialet og gjøre en vurdering av hovedelementene i strukturen. Denne evalueringen ønsker vi å presentere for formannskapet. Videre lages det en utstilling av studentoppgavene på biblioteket og på torvet siste uken i oktober.

Støysoner/rockering

Administrasjonen har kartlagt alle restauranter, puber, kafeer, nattklubber. I denne registreringen inngår åpningstiden, hvor og om de har røykeplass, det vi kjenner til av konsertarrangementer og inngangsparti. Det er laget en oversikt over antall boliger i de ulike kvartalene. Kommuneadvokaten er engasjert for å skaffe bedre oversikt over lovgrunnlaget slik at vi sikrer at de løsninger vi lager er holdbare. Administrasjonen har innhentet informasjon fra Bergen, Oslo og Stavanger om hvordan andre byer håndterer denne problematikken.

Sak vedr. denne problemstillingen forventes fremlagt for politisk behandling før jul. Videre saksgang blir å sende saken på høring, oppsummere merknader og ny politisk behandling.

Medvirkning

Vi ønsker å bruke forskjellige strategier i forhold til diskusjon og medvirkning for de ulike temaene i planoppgaven. Et eksempel på hvordan vi vil jobbe med definering av bylivssonen:

Byplankafé:

Tenkt som første i en serie kafeer. Første kafé er gjennomført. Oppmøte var ca 60 personer. Tema denne gang var byliv. Målgruppe er byens innbyggere, beboere, kulturlivet, restaurantbransjen, politikere, byråkrater. Byplankafé tenkes arrangert annenhver måned en stund fremover. Hensikten er å skape en utformell arena med en klar invitasjon til deltakere. Tema for neste kafé er aktivitet på øvre og nedre torv m.m og arrangeres 16 november.

Verksted:

Med kommunale råd om byliv. Målgruppen er de kommunale rådene (ungdomsråd, idrettsråd, innvandrerråd, eldreråd, rådet for funksjonshemmede). På verkstedet ønsker vi å jobbe med samme tematikk som kafeen men mer rettet mot de enkelte gruppene.

Forskjellen på byplankafé og verksted er at på byplankafé kan hvem som helst møte opp og diskutere et tema. Det ligger ingen videre forpliktelser for en deltaker i dette møtet. På verkstedet lages det et dokument/kart som kan brukes mer konkret i planprosessen. Dette er en mer formell form som er valgt for noen etablerte medvirkningsorgan.

Referansegrupper/personer:

Referansegrupper og personer benyttes etter behov. Det kan nevnes at det er opprettet en dialog med velforeningene i Kvadraturen og at næringsforeningen har satt sammen en

gruppe med kontaktpersoner som vi er i dialog med. Verken velforeningene eller næringsforeningen har gitt innspill ved melding om oppstart. Vi har derfor tatt med og kommentert det som velforeningene la frem på åpent informasjonsmøte i bystyresalen under innkomne merknader, som samsvarer med hovedproblemstillingen vi har diskutert på møter med velforeningene.

Når det gjelder næringsforeningen så gis her en kort oppsummering av tilbakemeldinger vi har fått muntlig:

- Kvadraturen har ikke et trafikkproblem - det er sjelden kø i Kvadraturen.
- Kvadraturplanen må vektlegge sterkere betydningen av å få flere arbeidsplasser i sentrum, for å kunne skape det yrende bylivet. For å tiltrekke seg større kontorbedrifter er det viktig å kunne tilby parkering, og større moderne lokaler. Bevaring av bygg kan være en utfordring.
- Kvadraturen og Sørlandsparken må få muligheten til å konkurrere på lik linje – parkeringskrav må være likeverdige.

UTTALELSER VED MELDING OM OPPSTART AV PLANARBEID

1. Rom Eiendom, datert 07.04.09

Påpeker at Kommunen ikke gjør nok tiltak for å styrke Kvadraturen i konkurransen med Sørlandsparken. Kvadraturen må styrkes med fornuftig bytransformasjon og ev. rushtidsavgift for all biltrafikk til Sørlandssenteret.

Strategien om lokaltog Kristiansand –Vennesla utredes i Arealplan for Kristiansandsregionen er en ny måte å utvikle et bærekraftig transportsystem på. Viktig at kommunene satser på arbeidsplasser i sentrum og sterkere boligbygging og fortetting rundt eksisterende og nye holdeplasser i den nye lokaltogaksen.

Vurdering:

Spørsmål om rushtidsavgift utredes i KVV for samferdselspakken, og vil derfor ikke bli utredet her. Uttalelsen er oversendt vegvesenet.

Dersom lokaltogaksen velges i Arealprosjektet fordrer det at alle er sammen om satsingen. Både Kristiansand og Vennesla kommune må legge til rette for utvikling langs lokaltogaksen og statlige myndigheter må sørge for at infrastruktur planlegges og finansieres. Styrking av Kvadraturen er en strategi kommunen kommer til å satse på uansett hvilken fremtidig vekstretning som velges i Arealprosjektet. Kristiansand og Kvadraturen er Sørlandets hovedstad. Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn skal legge til rette for styrking av denne rollen.

Konklusjon: Rådmannen foreslår at rushtidsavgift ikke utredes i kommunedelplanen, da det gjøres i andre overordnede planprosesser.

2. Fylkesmannen i Aust-Agder, datert 29.04.09

Ingen merknader, men ønsker å bli informert i videre arbeid.

3. Fiskeridirektoratet Region Sør, datert 25.05.09

I forbindelse med flytting av containerhavna og i utvikling av havneområdet generelt må kommunen ivareta arealbehov for Skagerakfisk og fiskeutsalgene på fiskebrygga.

Viser til eksisterende utredninger vedr. biologisk mangfold i sjø og minner om at det finnes et større bløtbunnsområde og mindre område med Ålegraseng i Østre Havn (ved gjestehavna) som bør beskyttes mot inngrep.

Vurdere tildekking av masser ved utfylling i ny containerhavn.

Vurdering:

Det foreligger en utredning fra Samfunns- og næringslivsforskning AS fra 2007 som omhandler problematikken rundt arealbruk og arealbehov ved fiskebrygga. Med bakgrunn i denne utredningen ble sak fremmet for formannskapet som vedtok at på nåværende tidspunkt frigis det ikke arealer. Formannskapet anmoder administrasjonen om å vurdere bruken av tilstøtende bygg til fiskebasaren. Flytting av Skagerakfisk anser de som siste utvei. Med bakgrunn i dette mener administrasjonen det ikke er behov for ytterligere utredninger. Kommunedelplanen er en overordnet plan, og det er ikke sikkert denne planen skal løse denne problemstillingen. Kommunedelplanen kan ev. gi noen føringer for det påfølgende reguleringsarbeidet som skal gjøres for Lagmannsholmen og containerhavna.

Utredning vedr. biologisk mangfold i sjø er omtalt i kap 7.5 som en eksisterende utredning. Dersom planen legger til rette for tiltak som kan komme i konflikt med forekomster skal konsekvenser vurderes.

Tildekking av masser er utredet i forbindelse med pilotprosjekt Kristiansandsfjorden. Dette er omtalt i planprogrammet side 17. Det foreslås ikke å utrede temaet ytterligere i denne planen. Ved utfylling for å etablere ny containerhavn må alle aspekter ved utfylling utredes – grunnforhold, forurensing m.m. Dette arbeidet gjøres på reguleringsplannivå (områdeplan for Havna). Det er avgjørende for fremdriften at dette arbeidet gjøres parallelt med planleggingen av kommunedelplanen, særlig sett i forhold til tidsaspektet. Byutvikling av Silokaia, Lagmannsholmen, containerhavna, Hampa er avhengig at nye arealer står klare. Byutviklingen er avhengig av at påkobling til E39 er løst, at Havnegata er planlagt og bygd, og jernbanesporet må løses på kort og lang sikt. Både planlegging og selve utfyllingen av nye havnearealer er en tidkrevende prosess som allerede burde vært startet.

Konklusjon: Rådmannen anbefaler at det ikke gjøres ytterligere utredninger i kommunedelplanen vedr. tildekking av masser ved utfylling i ny containerhavn.

4. Fylkesmannen i Vest-Agder, datert 15.05.09

Savner utredning vedr. barn og unge.

Vurdering:

Mange tema har betydning for barn og unge (kommunedelplan for idrett og friluftsliv, krav til lekeplasser og plassering av dem, skole- og barnehagestrukturen, gang/sykkelvei og skolevei m.m.) og er tenkt ivarettatt under det enkelte tema. Det finnes derfor ikke en egen utredning som heter barn og unges interesser. Det kan ha medført at barn og unges interesser er lite synlige i programmet. Det foreligger en del materiale om barns bruk av byen som benyttes i planarbeidet.

Følgende tillegg foreslås for å understreke at barn og unges interesser skal vurderes:

Revisjon av kommunedelplan for idrett og friluftsliv; nederst: "Spesielt barns interesser i forhold til plassering av sentrale anlegg, vil være viktig premiss for en evt. transformasjon/videreutvikling av kvadraturen som boligområde".

s. 5 p. 2: Boligområder "for alle aldersgrupper" i sentrum.

s. 5 p. 3; Plasser; herunder leke- og aktivitetsarenaer, (evt. Minus aktiviteter)

s.5 p. 12; herunder både barn fra Kvadraturen, fra kommunen ellers og tilreisende barn.

s. 7; retting; resultert (angående dagens vedtekt); "Det er utført to prosjektarbeid for å se på utomhusanlegg. Nye normaler for utomhusanlegg, er vedtatt for Kristiansand kommune som definerer funksjonskrav og fysisk utforming. Det er også foreslått konkrete bestemmelser til

kommuneplanens arealdel, hovedsakelig for lokalisering og arealkrav for utomhusarealer til lek, rekreasjon og idrett”.

s.7 nest siste avsnitt; ”i tillegg er den tradisjonelle bakhage som bruks- og oppholdsareal for boligbebyggelse under press.”

S9; Tillegg; park, etter setning 2. ”Barn og unges interesser vil her tillegges spesiell vekt”.

7.2, nest siste setning; Barn og unges interesser, virkemidler og muligheter jamfør erfaring fra forrige kommunedelplanperiode vil tillegges spesiell vekt.

7.7 Transport; Transportsystemet i Kvadraturen i forhold til trafikk sikre forbindelseslinjer for gang og sykkeltransport, må evalueres og videreutvikles med utgangspunkt i eksisterende trasseer og behov for nye forbindelser, også vurdert ut fra barn og unges behov. Her vil aktuelle nye målpunkt bli tillagt vekt i tillegg til erfaringsmessig usikre strekninger. Vurderinger her vil måtte utkrystalliseres som forslag til en urban grønstruktur der fortau/sykkelveier/turveier, parker og plasser inngår.

Konklusjon: Rådmannen anbefaler at det ikke lages egen utredning for barn- og unge, men at hensynet understrekes som vist i foreslåtte endringer over.

5. Kystverket Sørøst, datert 11.05.09

Kristiansand havn er foreslått som stamnettshavn med spesiell rolle mot utenriksfart. Det er viktig å legge tilrette for utvikling i forhold til arealbruk og intermodale løsninger.

Peker på viktigheten av å se de ulike transportformene i forhold til hverandre. For å få et mest mulig effektivt og miljøvennlig transportsystem, må infrastrukturen (inkl. jernbane) være god, og terminalene tilpasset de ulike brukergruppene.

Ber kommunen vurdere å omtale transport i to kategorier – godstransport og persontrafikk for å klargjøre funksjonsfordelingen i havna. Ønsker at vedtak om funksjonsfordeling av havna er en klarere formulert premiss og tydeligere i programmet.

Påpeker krav om KU knyttet til havnearealer, vei og jernbane.

Der etablering/utvidelse av småbåthavn kan komme i konflikt med annen sjøverts ferdsel bør det tas hensyn til dette.

Vurdering:

For å klargjøre funksjonsfordelingen i havna tilføyes følgende tekst i beskrivelsen om havn i kap 7.7: Persontrafikken i havnas virksomhet er fordelt på to områder, cruisehavna på Silokaia og ferjeterminalen i Vestre Havn. Godstransport deles på områdene Kongsgård/Vige og KVMV-området.

Godshavna på KVMV-området skal utvikles som en intermodal havn med vei og bane.

Godshavna Kongsgård / Vige vil være betjent av vei med god kontakt med E18.

Ferjeterminalen vil være godt knyttet til vei, bane, buss og taxi. Cruisehavna vil være betjent av vei.

Konklusjon: Rådmannen foreslår at utredning vedr. havn tydeliggjøres som beskrevet over.

6. Statens Vegvesen, datert 14.05.09

Dimensjonering av tiltak bør ha en tidshorisont på 20-25 år.

Bør vurdere fartsgrense på 30km/t som trafikk sikkerhetstiltak.

Vurdering:

Tidsperspektiv på 20-25 år benyttes i utredningene. Det presiseres i planprogrammet i kap 7.7 under trafikkutvikling. Trafikksikkerhet skal utredes i planarbeidet (planprogrammet side 14). Kommunen ønsker også å utrede fartsgrenser som et av flere tiltak. Dette tas med, men presiseres ikke i planprogrammet.

7. Jernbaneløp, datert 15.05.09

Viktig at Kristiansand by står rustet til å takle økt trafikk og mulige nye togkonsepter. Jernbanens utviklingsbehov på kort og lang sikt må ivaretas.

Opprettholde jernbaneforbindelse til containervirksomheten også under flytting, og samtidig opprettholde togtrafikken til og fra Exstrata

Vurdering:

Jernbanebetjening av nye havnearealer på KMV-området ivaretas kombinert med industrispor til Xstrata.

Av nye togkonsepter som er under diskusjon framhever høyhastighetstog seg som et sentralt emne. Dersom et av de mer radikale konseptene velges må en regne med krav om at Kristiansand stasjon endres fra dagens sekkestasjon til gjennomkjøringstasjon. En ny lokalisering vil i så fall tvinge seg fram. Det er for tidlig å starte et søk nå, men kommuneplanarbeidet bør søke å unngå å bygge ned aktuelle muligheter som f. eks. Krossen.

Konklusjon: Rådmannen anbefaler at nye togkonsepter ikke utredes i kommunedelplanen.
--

8. SiA, datert 14.05.09

Viktig med urbane kvaliteter i byen. Pir 6's beliggenhet i lysløypa mot Kilden, solforhold m.m. Få problemer med støy og naboskap. Ønsker rom for videreutvikling med tanke på innhold og sammenhengen som kan skapes med nye uteområder.

Mener det er en premiss at Havnegata skal i tunnel og at det etableres et uterom oppå (grønn lunge, konserter, uteservering).

Påpeker viktigheten av Quartbroa.

Viktig å skape boliger for studenter: små billige boenheter i Kvadraturen.

Vurdering:

Urbane kvaliteter i byen er et sentralt tema i Kvadraturplanen som vil inngå i flere av utredningene. Ved revidering av bylivssone og i arbeidet med støysoner vil også Pir6 og områdene rundt bli vurdert.

At Havnegata skal i tunnel føler vi oss ganske sikre på. Lengden på tunnelen arbeides det med i kommuneplanen sett i forhold til trafikkstrømmer. Det er viktig å få klarlagt Havnegata så raskt som mulig. Det startes derfor et eget prosjekt i kommunedelplanen som skal ta seg av regulering av Havnegata. Regulering av Havnegata vil forgå parallelt med kommunedelplanleggingen.

Det jobbes grundig med boligbehov og utbyggingspolitikken i kommuneplanen. Det er mulig kommuneplanen vil gi noen føringer for Kvadraturplanen på dette tema. Ved valg av studiested er det viktig at det er et godt boligtilbud for studenter. Størrelse på leiligheter kan styres gjennom bestemmelser i kommunedelplanen. Pris kan ikke styres gjennom plan og forutsetter bruk av andre grep som for eksempel utbyggingspolitikken. Samme gjelder dersom kommunen ønsker å tilrettelegge billigere boliger for barnefamilier i Kvadraturen. Temaet tas opp i planprogrammets kap 7.2 under temaet identifisering av kvaliteter.

9. Vest-Agder Fylkeskommune, plan- og miljøseksjonen, datert 29.05.09

Forutsetninger:

- Konseptvalgsutredning (KVU) som statens vegvesen skal utføre i samarbeid med berørte parter. KVU'en vil legge føringer for planarbeidet.
- Fylkesplan 2002 legges til grunn for arbeidet.

Andre innspill:

- Kvadraturen som landsdelsenter – viktige momenter: videreutvikling av Kristiansand som universitetsby, utdannings- og forskningsby og handelssentrum
- langsiktig arealberedskap for etablering av landsdelsfunksjoner i sentrum
- Sikre gode løsninger for buss, jernbane og havn
- Ivareta historisk identitet og uttrykk
- Tilrettelegge byen for alle grupper boligsøkende

Utredninger:

- maritime kulturminner, plassering av flytende kulturminner (båter)
- utpeke stier/traséer som skal ha universell utforming
- Benytte handelsanalyser fra ATP-prosjektet, og ny vurdering av Euroterminalens kjøpesenter
- Prioritering av bussen i bussgatene i Kvadraturen (gateparkering og kjøreporter, minimalisering av persontrafikk) + vurdere kobling bussring og euroterminalen + sikre fremkommelighet for buss i havnegata og Vestre Strandgate
- Alternative busstraséer i Kvadraturen hvis behov
- Avklare trasé for Havnegata og standard.
- Trafikkavvikling må sees lengre tidsperspektiv
- Oppdatering av g/s-kart + skolevei. Forslag: Kirkegata ny sykkelvei, g/s-bro Tangen Kuholmen, bilfri bydel innenfor bussringen.
- Vurdere rekkefølgekrav til havneutviklingen

Ivaretagelse av spesielle grupper i planprosessen.

Vurdering:

Kommunen er kjent med og skal delta i KVU-prosessen. Denne og fylkesplanen omtales kort i kap. 2.1 overordnede planer.

Fylkeskommunens innspill til viktige tema i kommunedelplanen blir ivaretatt gjennom planarbeidet.

Utredninger:

- Utredning vedr. maritime kulturminner tas inn i programmet kap 7.1 under temaet kulturminner. Følgende tekst tas inn: Det skal lages en registrering av maritime kulturminner for planområdet. Registreringen skal brukes med tanke på å avklare verneverdi og ev. bevaring. Når det gjelder flytende kulturminner vil kommunen forholde seg til Porto Franco prosjektet. Dette er omtalt i 7.3 kulturtilbud og kulturliv.
- Alle turveier skal utformes i henhold til kommunens normal for utomhusanlegg. Kravene i normalen tilfredsstiller krav til universell utforming. Normalen vil forankres i kommuneplanens bestemmelser.
- Euroterminalen: Kommunen er kjent med de omtalte handelsanalysene og har etablert kontakt med både Aust-Agder fylkeskommune og Arealprosjektet. Foreløpige funn og erfaringer fra andre byer understøtter til en viss grad fylkeskommunens bekymring. Planprosessen har imidlertid pågått i mange år, og handelsomfanget innen planområdet er ikke økt siden gjeldende plan ble vedtatt. Det foreslås derfor ingen nye føringer for dette prosjektet i kommunedelplanen.
- Bussprioritering, utvikling av gågatenett, bilfri del av byen med mer inngår i temaet trafikk på gate, side 14 i planprogrammet.

- Alternative busstraséer i Kvadraturen er utredet tidligere, og omtalt i planprogrammets side 18. Temaet utredes ikke ytterligere.
- Havnegata: Oppgaven inngår i kapittel 7.7, og er omtalt på side 13 og 14. Kommunedelplanen skal gi svar på trasé for framtidig havnegate.
- Tidsperspektiv omtalt tidligere (uttalelse fra Statens vegvesen)
- Oppdatering av temakart gang/sykkelveier og skolevei inngår i utredning trafikk på gate. Dette presiseres i planprogrammet. Følgende tilføyes i kap 7.7 trafikk på gate: Temakart for gang/sykkelveier oppdateres og suppleres med skoleveier.
- Spørsmål om gangbro fra Tangen til Kuholmen avklares i kommuneplanen.
- Rekkefølgekrav inngår i ethvert planarbeid og er allerede innført på reguleringsplaner i Vestre Havn. Vurderes også i kommunedelplanarbeidet.

Konklusjon: Rådmannen anbefaler at utredning vedr. maritime kulturminner tas inn i programmet. Alternative busstraséer utredes ikke. Skolevei legges inn i utredning vedr. gang/sykkelveier. Gangbro fra Tangen utredes ikke i kommunedelplanen i og med at det utredes i kommuneplanen.

10. Posebyen vel, innlegg på åpent møte datert 29.04.09 og mail av 29.05.09

Ber kommunen om å stoppe hyblifiseringen.

Trafikkutfordringene må minimeres. Eksempler på tiltak er Festningsgata i tunnel, maxkrav parkering pr. bolig, kun lokaltrafikk, prioritere sykkel, etablere mer gatetun og gågater, Quartbroa).

Ønsker mer aktivitet i bydelen av typen kunst, kulturaktiviteter, kafeer, butikker m.m., veldefinerte åpningstider og rimelig utleie.

Bydelen forslummes, og de ønsker en mer attraktiv bydel (mange forslag til tiltak bl.a. lys, benker, vedlikehold, renovasjon, beplantning, skilting). Også forslag om pusse opp ev. rive stygge og skjemmende bygg og ruste opp båthavna langs Otra.

Ber kommunen vurdere bestemmelser som sikrer bevaring (utnyttelsesgrad, krav til utearealer, krav ved bruksendringer, vedlikehold, parkeringsforhold)

Vurdering:

Byantikvaren, plan- og bygningsetaten og velforeningen har startet et samarbeid der man kartlegger hvilke mulige løsninger som finnes for å stoppe hyblifiseringen. Resultatet vurderes innarbeidet i planen.

Flere av de temaer som Posebyen vel tar opp er knyttet til drift og vedlikehold og vil på den måten ikke kunne styres gjennom Kvadraturplanen som f. eks nye renovasjonsløsninger, belysning, benker. Samme vil gjelde for etablering av kafeer, kunstverksteder, gallerier. Det vi kan gjøre noe med er å tilrettelegge for at etableringer kan skje. Dagens Kvadraturplan gjør det, men vi får det likevel ikke til. I planprogrammets kap 7.2 om livskvalitet og levekår kan vi belyse problemstillingene og komme med forslag til tiltak som kan bidra til en forbedring, som må fanges opp og videreføres. Videre kan en strategi for kunst i offentlige rom (kap 7.1 side 10) bidra positivt for Posebyen.

Når det gjelder trafikk på gate (parkering, p-krav, sykkel-løsninger) så inngår det i utredninger vedr. trafikk på gate. Foreslåtte løsninger tas med.

Underjordisk nett av gater

Festningsgata i tunnel er en komplisert oppgave. Dagens omkring 20.000 daglige trafikanter har reisemål i Kvadraturen, og er ikke gjennomgangstrafikk. Det som etterspørres et ikke å

supplere gatenettet med en underjordisk adkomstvei til et parkeringsanlegg. Det som ønskes er å erstatte dagens gate.

Det betyr at den underjordiske gata skal brukes av trafikk som skal fordele seg til mange målpunkter i Kvadraturen. For å klare dette må det bygges et underjordisk nett av sidegater med tilhørende underjordiske kryss som kan spre trafikken. Det vil sannsynligvis medføre behov for flere lange ramper for å skape kontakt med resten av overflatenettet. Kostnader og komplikasjoner blir meget omfattende.

Kobling til E18

Det er i dag ikke tillatt å bygge kryss i fjell, slik at en kobling direkte på E18 i beste fall vil medføre en større prosess i forhold til dispensasjon fra det nasjonale regelverket i tillegg til betydelige kostnader.

Kostnader

Å bygge om krysset inne i Baneheia kan koste i størrelsesorden 2-300 millioner kroner. Underjordisk gate kan ha en løpemeterpris på omkring 350.000 kroner.

Rampelengder

Et alternativ til kryss inne i fjellet, er ramper opp og ned i Festningsgata. Fri høyde under bakken på 4.5 meter og konstruksjonshøyde på 1.5 meter, inkludert ventillasjonsanlegg og plass for skilt medfører at vei under bakken ligger minst 6 meter lavere enn terrenget. Med stigning 1:12.5 gir dette rampelengder på 75 meter. Dette er mer enn lengden av et kvartal i Festningsgata. Rampene representerer betydelige barrierer fordi grøftene ikke kan forseres av verken myke eller harde trafikanter som ønsker å krysse gata.

Konklusjon: Rådmannen fraråder å utrede Festningsgata i tunnel med tilhørende sidegatenett og ramper.

Innspill til bestemmelser vil bli vurdert.

11. Syd-kvadraturen vel, innlegg på åpent møte 29.04.09

Ønske om reduksjon av gateparkering i byen for å skape bedre bomiljø. Gater i Syd-kvadraturen kan gjøres til miljøgater med bosone for beboere.

Ønske om flere boliger for småbarnsfamilier i sentrum. Kommunen bør vurdere å regulere boligmarkedet slik at man skaffer billigere og større variasjon i boligmassen.

Også denne bydelen ønsker at det tilrettelegges for etablering av småkaféer, kunstverksteder, bakgårdsverksteder, musikk, teater m.m.

Peker på at Skippergata er et spennende handelsstrøk der man har ivaretatt bygninger og det er lite kjedebutikker. Ønsker mer av dette og etterlyser styring.

Velforeningen er positive til parkeringsanlegg i Baneheia supplert med stopp for hestedrosjer, minibusser eller bybane som frakter folk rundt i byen (lage en rundløype).

Vurdering:

Når det gjelder trafikk på gate, parkering og etablering av små kafeer m.m. se uttalelsen over. Tilrettelegging for barnefamilier gjelder samme som kommentert i uttalelse nr. 8 fra SiA.

Handel og utviklingen av handelsområder er et viktig tema i kommunedelplanen og inngår i utredningen 7.3 handel. Problemstillingen som velforeningen tar opp må vurderes.

Bybane som del av det store grepet er konkludert tidligere. Hestedrosjer anses for å være et turist-tiltak og trenger ingen klarering i kommunedelplanen. Shuttelbusser i Kvadraturen må vurderes i forhold til nytte og de korte gangavstandene. Dersom det skal vurderes må det

gjøres som en egen sak i regi av Agder kollektivtrafikk. Forslaget sendes videre til Agder kollektivtrafikk for vurdering. Utreides ikke i kommunedelplanen.

Konklusjon: Rådmannen anbefaler at bybane og shuttelbuss ikke tas inn som egne utredninger.

12. Xstrata Nickel, datert 12.05.09

Bedriften har idag plassmangel og har behov for alle sine arealer. Transport til/fra bedriften via jernbane må opprettholdes. Ønsker å opprettholde transportløsning via jernbanetunnel og Vestre Havn.

Vurdering:

Det er viktig for kommunen å sikre eksisterende bedrifter handlingsrom. At Xstrata har plassmangel er kjent, og må tas med i det videre arbeidet i leiting etter de gode løsningene. Samme gjelder for transportløsninger.

13. Arne Gaute Pedersen, datert 11.05.09

Føler utrygghet og avmakt.

Støy: Ber om avklaring: er Syd-Kvadraturen et boligområde eller et helårs festival-, restaurant og tivoliområde.

Ønsker at Kvadraturen skal være et sted med mulighet for hvile og rekreasjon, klarhet i om Syd-Kvadraturen er et boligområde. Arrangementer i parker og plasser støyer. Hagearealer blir til parkeringsplasser og boliger blir til kontor, hotell, organisasjons- og restaurantformål. I tillegg kommer etablering av konserthus på Silokaia og Badeland på Marinetomta.

Store utbygginger i murbyens utkanter ødelegger murbyens karakter. I tillegg uthules murbyplanen – dette ødelegger området.

Beboerne finner seg ikke i at de blir bedt om å flytte fra byen for at unge og fremadstormende skal kunne boltre seg med musikk og annen støy på 80-100 desibel.

Trafikk- og befolkningsvekst: Mener kommunen må knytte hovedmålene til byens befolkningsvekst til innbyggernes trivsel, ikke veksten i seg selv(jfr. vekst på 1%). Kommunen har et utbyggingspress pga. manglende raushet overfor de andre byene i landsdelen og Aust-Agder fylke. Et eksempel er at enkelte ferjer kan dra fra Arendal. Vestfold er et godt eksempel å se til.

Ber om at vi holder løftet om små og uhøytidelige møter om kommunedelplanen. Oppfordrer kommunene til å gå i dialog med befolkningen tidlig, ikke bare velforeningene.

Anbefaler kommunen å gjennomføre en trivselsundersøkelse.

Vurdering:

At folk trekker til byen er en nasjonal og global trend. Kristiansands befolkning øker med 1% og har gjort det over flere år. Dette er en ønsket utvikling, og legges til grunn for planlegging i kommuneplanen og kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn.

Definering av bysone og støysoner er utredninger som vil belyse og definere hvilke områder hvor man kan forvente at det er stille og hvor det er mer aktivitet, men med utgangspunktet at vi er i en by.

Prosess kommenteres i saken.

14. Morgenstjerne eiendom AS, datert 29.06.09

Starter arkitektkonkurranse nå. Ønsker følgende formål: kultur/konferanse, bolig, kontor, hotell, bevertning og næring, forsamlingsal. Parkering med adkomst fra Dronningensgate

Vurdering: Innspillene vil bli vurdert i planarbeidet.

15. Asplan Viak på vegne av Just Invest AS, mail av 12.05.09

Skal regulere eiendommene Kirkegaten 37, 39 , 41 og Tordenskjoldsgate 38A. Avventer avklaring om detaljregulering er nødvendig. Har følgende marknader: Ønsker ikke krav om detaljplan, det bør utarbeides detaljerte bestemmelser til kommunedelplanen. Har gitt mange konkrete innspill til endringer i forhold til gjeldende kommunedelplan. Ber om at kun Tordenskjoldsgate 38A reguleres til bevaring.

Vurdering: Innspillene vil bli vurdert i planarbeidet.

Tone Iglebæk
14.10.2009

Sak 56/09: Gjennomføring av "Fritt brukervalg" for praktisk bistand i hjemmetjenestene

Vedlegg

Saksprotokoll

Saksprotokoll

sak 6 hør debatten

Dato: 25. november 2009
Saksnr.: 200903174-7
Arkivkode E: 065
Saksbehandler: Tor Ø. Kydland

Saksgang

Helse- og sosialstyret
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

08.12.2009
09.12.2009
20.01.2010

ADMINISTRATIV SAK

Gjennomføring av "Fritt brukervalg" for praktisk bistand i hjemmetjenestene

Sammendrag:

I bystyresak 156/09 vedtok Bystyret den 4. november 2009 å innføre fritt brukervalg i hjemmetjenesten/praktisk hjelp i hjemmet. I vedtakets pkt. 3 ble det vedtatt å legge midler til innføring og drift av brukervalg inn i HP 2010 og 2011.

Rådmannen vil her orientere om tidsplanen/milepælsplan knyttet til implementering av vedtaket, samt beregnede kostnader for innføring og drift av fritt brukervalg.

Forslag til vedtak:

1. Bystyret tar saken til orientering.
2. Kostnader til drift legges inn i 1. tertial

Tor Sommerseth
rådmann

Lars Dahlen
helse- og sosialdirektør

Trykte vedlegg: ingen

Utrykte vedlegg: ingen

Innføring av ordningen:

Anbudskonkurranse planlegges gjennomført i 2010.

Det etableres en brukergruppe med følgende representanter:

Innkjøpstjenesten, 1 person
EBT- boligstjenesten, 1 person
Helse- og sosialdirektøren, 1 person
Vernetjenesten, 1 person (utpekes av vernetjenesten)
Tillitsmannsrepresentasjon, 1 person (utpekes av fagforeningene)

Helse- og sosial sektoren står som eier og er ansvarlig for anbudsprosessen og utføreravtaler. Innkjøpstjenesten bistår innkjøpsfaglig gjennom anbudsprosessen. Milepælsplanen er bygget opp for å ivareta kravene til en forsvarlig anskaffelsesprosess nedfelt i lov om offentlige anskaffelser, samt en antagelse om utførerbedriftenes behov for rekruttering av personell. De mest arbeidskrevende fasene vil være utarbeidelse av kravspesifikasjoner for konkurransegrunnlaget, samt vurdering av innkomne tilbud.

Følgende milepælsplan er utarbeidet:

1.2.2010	Oppstart konkurranse og konkurransegrunnlag
1.5.2010	Kunngjøring av konkurransen
1.6.2010	Tilbudsfrist
1.10.2010	Signering av avtale
1.1.2011	Oppstart av utføreravtaler

Anslag timeforbruk og kostnader for gjennomføring av anbudskonkurranse:

Det forutsettes 5 tilbydere og en timekostnad på kr. 600

Anslag totalt timerforbruk for brukergruppen: 400 timer

Anslag totale kostnader knyttet til anskaffelsen: kr. 240 000

Disse kostnadene dekkes innen rammen av ordinær drift.

Drift av ordningen:

Det hviler en usikkerhet til hvilke driftsmessige ressurser som vil være nødvendig for å drifte ordningens hovedelementer. Man har i utredningen av dette vært i kontakt med Oslo kommune og Bergen kommune, som har erfaring fra lignende prosesser, og som har en organisering som gjør deres erfaringer relevante for prosessen i Kristiansand. Særlig Bergen kommune har bidratt med innspill av verdi for gjennomføringen. Bergen kommune rapporterer at de anvender to stillinger til oppfølging, kontroll og korrigering av fagsystemene, men at dette nå viser seg å være noe lite. Særlig begrunnes dette med at der brukerne har gjort aktive valg, men samtidig ikke følger opp kvaliteten på utførelsen, blir ofte klagen kanalisert til kommunen og må følges opp her. Dette er et generelt problem når private utførere uten lovforankret ansvar for kvaliteten leverer offentlige tjenester. Disse sakene må følges opp av kommunen som formelt ansvarlig for den kvalitative utførelsen av tjenesten. Rådmannen legger konservativt vurdert til grunn at Ebt- boligstjenesten vil ha behov for tilførsel av midler svarende til en 100% stilling besatt med minst høyskolekompetanse. Dette utgjør om lag kr. 600 000 inkludert sosiale utgifter. Usikkerheten beror først og fremst på hvor mange brukere som vil benytte seg av ordningen, samt på hvilke behov for kontroll, evaluering og samhandling med utførerne som viser seg nødvendig. Videre vil der være ressurser som medgår til korrigeringer av fagsystemene/journal. Hvor mye merarbeid dette vil medføre er svært usikkert og avhenger også av grad av profesjonalitet og systemkunnskap hos utførerne.

Sak 57/09: Dagsenter for eldre

Vedlegg

Dagsenterutredning - eldre - 2009

Dato: 25. november 2009
Saksnr.: 200911440-1
Arkivkode E: F33
Saksbehandler: Ole Geir Gitlestad

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
08.12.2009

Administrativ sak

Dagsenter for eldre

Sammendrag:

Helse- og sosialdirektøren har utredet muligheten for en mer hensiktsmessig drift av dagsentertilbudet for eldre og vurdert framtidig behov for slikt tilbud. En arbeidsgruppe har utarbeidet en rapport om dagsentervirksomheten og det vises til denne, som følger som trykt vedlegg til saken.

Dagsentertilbudet anses som en særdeles viktig del av de mange omsorgstiltakene som kommunen tilbyr sine brukere og omtales også slik i de statlige dokumentene som er førende for kommunenes omsorgstjenester. Tjenesten er imidlertid ikke lovpålagt.

Kristiansand har rimelig god dekning av dagsenterplasser, men må også på dette feltet forberede seg på øke antallet plasser i tiårene som kommer, i takt med den store økningen vi får i eldrebefolkningen. Tiltaket er relativt rimelig å drifte, samtidig som det har en god effekt på kommunens ønske om å dempe presset på institusjonsplasser.

Forslag til vedtak:

1. Helse- og sosialstyret gir sin tilslutning til anbefalingene og konklusjonene i rapporten om dagsenter for eldre av oktober 2009.

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Ole Geir Gitlestad
rådgiver

Trykte vedlegg: Rapport om dagsenter for eldre – oktober 2009
Utrykte vedlegg:

Bakgrunn for saken :

Helse- og sosialdirektøren har utredet mulighetene for en mer hensiktsmessig drift av dagsentertilbudet for eldre. En arbeidsgruppe har forestått arbeidet i henhold til følgende mandat:

"Det foretas en drøfting av tjenesten "dagsenter for eldre" med fokus på følgende forhold:

- Målsetting og målgruppe
- Framtidig behov for plasser
- Organisering og lokalisering
 - Justering av åpningstider
 - Behov for "akuttplasser"
 - Utnyttelse av dagens lokaliteter
 - Sammenslåing av dagsentra – nye lokaler
 - Bedre imøtekommelse av spesielle og individuelle behov
- Økonomiske konsekvenser av eventuelle endringer i tilbudet."

Dagsenterrapporten følger som vedlegg til saken og det henvises til denne. Kort oppsummert har rapporten fokusert på følgende:

Kristiansand kommune synes å ha en rimelig god dekning av dagsenterplasser og dekker stort sett den registrerte etterspørselen. Ved en mer aktiv markedsføring av tilbudet kan det selvsagt tenkes at det reelle behovet er større enn det vi avdekker, men i all hovedsak synes det å være tilstrekkelig med plasser.

Rapporten påpeker at dagsentertilbudet er en særdeles viktig del av de mange omsorgstiltakene som kommunen tilbyr sine brukere. Selv om dagsenter ikke er et lovpålagt tiltak, nevnes det ofte i statlige utredninger, blant annet i St.meld. 25 om framtidens omsorgsutfordringer og i Demensplanen 2015, som et særdeles viktig tiltak for blant annet å forhindre mer omfattende omsorgstjenester eller institusjonsinnleggelse.

Dagsenter er et tilbud til en mangeartet brukerguppe, men særlig brukere med demens i en tidlig fase er en viktig målgruppe. I tillegg må dagsentrene også fokusere på brukere med omfattende pleiebehov og noen sentra må også spesielt innrettes mot rehabilitering.

En sentral diskusjon i dagsenterrapporten har vært spørsmålet om åpningstider. Ut fra brukernes behov for mest mulig individuell tilrettelegging og ut fra kommunens behov for fleksibilitet i transporten til og fra sentrene, er det ønskelig å utvide åpningstiden. Rapporten foreslår en utvidelse av stengetiden fra 14.00/14.30 til 16.00.

For å kunne få en mer effektiv drift av sentrene og for å kunne gi et mer fleksibelt og individuelt tilrettelagt tilbud til brukerne er det ønskelig med større dagsentra enn det vi har i dag. I noen grad kan vi oppnå det ved å utvide kapasiteten på de sentrene der de bygningsmessige forholdene tillater dette, men slike grep vil ha en økonomisk side som krever ekstrabevilgninger for å la seg realisere.

Den forventede veksten i eldrebefolkningen i tiårene som kommer vil skape behov for langt flere dagsenterplasser enn de vi rår over i dag. Det bør vurderes en økning allerede fra 2015, men fra 2020 fram til 2050 må antall plasser fordobles i forhold til fra dagens nivå. Dagsentrene har tradisjonelt blitt lokalisert i samme bygg som sykehjemmene, men det kan også være aktuelt å drive disse utenfor institusjonene.

Driften av dagsentrene vil fortsatt bli finansiert via ISF. De økonomiske konsekvensene ved å utvide dagsentertilbudet vil måtte tas opp i forbindelse med handlingsplanarbeidet. Det samme vil være tilfellet dersom det skal foretas ombygginger av enkelte dagsentra, for å kunne betjene flere brukere, der investeringskostnadene må innarbeides i handlingsplanene. Rapportens anbefalinger og konklusjoner vil altså delvis kunne følges opp gjennom rent

administrative grep, mens enkelte andre må behandles gjennom rulleringen av sektorens handlingsplaner.

Sak 58/09: Presentasjon av brukerundersøkelse for tjenesten for utviklingshemmede

Vedlegg

Utvalgte tabeller og grafiske fremstillinger av undersøkelsen

Dato: 30.11.09
Saksnr.: 200909023-1
Arkivkode E: F2 &70
Saksbehandler: Laila Hamar

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
08.12.2009

Presentasjon av brukerundersøkelse - tjenesten for utviklingshemmede

Sammendrag:

Det ble gjennomført undersøkelse blant brukerrepresentanter i tjenesten for utviklingshemmede våren 2009. Svarprosenten var 46 %. Totalt sett ligger vi på landsgjennomsnittet i forhold til tilfredshet med tjenesten (15 kommuner har gjennomført undersøkelsen i 2009). De områdene brukerrepresentantene er mest fornøyde med er trivsel, fysisk bomiljø og personalets kompetanse. Utfordringene er i hovedsak knyttet til brukermedvirkning, aktivt og sosialt liv med venner for brukerne, samt samordning mot andre tjenester og individuell plan. Undersøkelsen er høsten 2009 presentert for ledelsen ved de aktuelle enhetene/avdelingene. I etterkant av politisk behandling vil resultatene fra undersøkelsen bli presentert for brukere. Det jobbes med oppfølging av resultatene i enhetene og dette arbeidet vil også bli fulgt opp fra helse- og sosialdirektørens side gjennom kommunikasjon med involverte enhetsledere.

Forslag til vedtak:

1. Helse- og sosialstyret tar undersøkelsen for tjenesten for utviklingshemmede 2009 til etterretning.

Lars Dahlen
helse- og sosialdirektør

Laila Hamar
kvalitetsrådgiver

Trykte vedlegg: Utvalgte tabeller og grafiske framstillinger av undersøkelsen

Bakgrunn for saken :

Det ble gjennomført undersøkelse blant brukerrepresentanter for brukere av tjenesten for utviklingshemmede våren 2009. Svarprosenten var 46 % (71 svar av 152 utsendte skjema). Det er kun pårørende og verger/hjelpeverger som har svart (67 % foreldre, 13 % søsken og 20 % verger/hjelpeverger).

Brukerne det gjelder er alle over 18 år og bor i egen bolig (23 %) eller bofellesskap med fellesareal (77 %). Av disse brukerne har 61 % dagtilbud, 65 % har støttekontakt og 40 % mottar hjemmetjenester.

Det ble også gjennomført en lignende undersøkelse i 2006, mens i 2003 ble også ansatte og enkelte brukere spurt. Spørreskjemaet er imidlertid nytt av året, spesielt laget i forhold til denne tjenesten og utviklet av bedrekommune.no. Det er denne gang ikke gjort noen tilpasninger i forhold til de standardiserte spørsmålene.

Resultatene kan sammenlignes med resten av landet. Totalt har 15 kommuner i Norge gjennomført denne undersøkelsen i 2009.

Resultater fra undersøkelsen:

Det vises også til vedlegg i denne saken (utvalgte tabeller og grafiske framstillinger av undersøkelsen).

Dimensjoner som måles (spørsmål er gruppert under disse og rangeres på en skala fra 1-4, fra "svært liten grad" til "svært stor grad"). I tillegg til dette oppfordres respondentene til å skrive andre tilbakemeldinger enn det som kommer fram av scorene. Her har det kommet inn mange tilleggsopplysninger.	Tjenesten for utviklingshemmede 2009 Kristiansand	Snitt land 2009 15 kommuner i snitt: Harstad, Risør, Bergen, Fjell, Stord, Asker, Nannestad, Lier, Kongsvinger, Åmot, Øystre Slidre, Oslo, Porsgrunn, Skiptveit og Kristiansand.	Høyest kommune 2009	Lavest kommune 2009	Resultater fra 2006 – Kristiansand
Resultat for brukeren	2,7	2,7	3,3	2,3	3,2
Trivsel	3,4	3,4	3,9	2,9	3,5
Brukermedvirkning	2	2,1	3,1	1,7	3,4
Individuell plan*	2,9	3,2	3,7	2,5	-
Respektfull behandling	3,2	3,2	3,7	2,6	3,7
Pålitelighet*	-	-	-	-	3,6
Tilgjengelighet	3,1	3,2	4	2,9	3,3
Informasjon	3,1	3,1	3,8	2,6	3,1
Fysisk miljø (bo-, skole og arbeidsforhold)*	3,3	3,3	3,9	2,7	-
Personalets kompetanse*	3,2	3,2	3,8	2,7	-
Samordning mot andre tjenester*	2,8	3	3,8	2,1	-
Generelt	3	2,9	3,8	2,6	3,1
Snitt totalt:	2,9	2,9	3,7	2,5	3,3

* Nye dimensjoner i 2009. Pålitelighet er fjernet som egen kategori, spørsmålene faller inn under "respektfull behandling.

Tilfredsheten har gått ned på alle områder fra 2006 til 2009, unntatt når det gjelder informasjon som har samme prosent. I sammenligningen med 2006 er det noen forhold som vanskeliggjør en direkte sammenligning mellom undersøkelsene:

1. *Ulike spørsmål/spørsmålstillinger* knyttet til de ulike kategoriene
2. *Flere kategorier* enn før, som kan påvirke gjennomsnittet
3. *Andre benevnelser* på svaralternativer: 2009: Svært liten grad (1) – Svært stor grad (4) / 2006: Veldig misfornøyd (1) – Veldig fornøyd (4)

Sammenligningen mot undersøkelsen i 2006 må tolkes som tendenser og ikke som absolutte sammenhenger. Det er derfor mest formålstjenlig å analysere innholdet i årets undersøkelse isolert sett for å vurdere forbedringsområder i dagens tjenestetilbud.

Områdene der brukerrepresentantene er minst fornøyd i 2009 er "brukermedvirkning" og "resultat for bruker".

Når det gjelder "brukermedvirkning" er det mulighetene til å påvirke tjenesten han/hun får, innflytelse på hvem som skal være hovedkontakt og muligheten til å velge hvor han/hun skal bo som kommer dårligst ut.

I forhold til dimensjonen "resultat for bruker" er det spørsmålene om brukeren har et aktivt liv og et sosialt liv med venner der vi scorer lavest.

Vi har også utfordringer knyttet til samordning mot andre tjenester. Når det gjelder individuell plan (spørsmål: ble brukerens behov ivaretatt da planen ble utarbeidet?) ligger vi også under gjennomsnittet for de 15 kommunene som har gjennomført denne undersøkelsen (2,9 mot 3,2).

De områdene brukerrepresentantene er mest fornøyde med er trivsel, fysisk bomiljø og personalets kompetanse. Totalt sett ligger vi på landsgjennomsnittet (15 kommuner) i forhold til tilfredshet med tjenesten.

Tiltak:

Undersøkelsen er høsten 2009 presentert for ledelsen ved de aktuelle enhetene/avdelingene. I etterkant av politisk behandling vil resultatene fra undersøkelsen bli presentert for brukere. Det jobbes med oppfølging av resultatene i enhetene og dette arbeidet vil også bli fulgt opp fra helse- og sosialdirektørens side gjennom kommunikasjon med involverte enhetsledere.

Sak 59/09: Helse- og sosialstyrets møteplan for 1. halvår 2010

Dato: 09.11.2009
Saksnr.: 200814863-5
Arkivkode E: 065
Saksbehandler: Carol Reinertsen

Saksgang

Helse- og sosialstyret

Møtedato

08.12.2009

Helse- og sosialstyrets møteplan for år 2010

Sammendrag:

Helse- og sosialstyrets møteplan for 2010 foreslås som følger:

1. halvår:

Uke 2	Uke 6	Uke 10	Uke 15	Uke 19	Uke 24
Tirsdag 12. januar	Tirsdag 9. februar	Tirsdag 9. mars	Tirsdag 13. april	Tirsdag 11. mai	Tirsdag 15. juni

2. halvår:

Uke 33	Uke 37	Uke 41	Uke 45	Uke 49
Tirsdag 17. august	Tirsdag 14. september	Tirsdag 12. oktober	Tirsdag 9. november	Tirsdag 7. desember

* Vinterferie uke 9.

* Påske uke 13.

* Høstferie uke 40.

* HP helse- og sosialsektoren uke 45.

[Forslag til vedtak:](#)

[Helse- og sosialstyrets foreslåtte møteplan for 2010 godkjennes.](#)

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Carol Reinertsen
Politisk sekretær